

**Doç.Dr.
C.Coşkun
Küçüközmen**

coskun.kucukozmen@ieu.edu.tr

Rahat olalım, gizlimiz saklımız kalmamış zaten!

Değerli okurlar, her ne kadar günlük basınımızda nadiren yer bulsa da şu an bazı ülkeler arasında ciddi bir savaş söz konusu. Bu savaş topla, tüfekte, füzeyle değil, tamamen siber sahalarda teknoloji silahlar kullanılarak yapılan bir savaş. Savaşın yıkıcı etkisi (insan kaybını bir an için denklem dışı tutarsak) üzerinize atom bombası düşmesinden daha vahim. Konuyu basite indirgeyelim ve bu işin adına casusluk, önlemek için gösterilen çabalara da karşı casusluk diyelim. Tarihi kaynaklar casusluk işini iki bin yıl öncesine kadar götürüyor ve tarihte ilk casusluğun İbranilere kadar uzandığı ifade ediliyor (Wikipedia'da ayrıntılı ve atıflar içeren çok sayıda doküman mevcut, özellikle Rahab'ın hikâyesini okumanızı öneririm).

Internet ve dolayısıyla teknolojik gelişmeler neticesinde casusluğun seyri son yirmi yıl içinde ciddi ölçüde yön değiştirmiş ve kaçınılmaz olarak akıl almaz bir hıza ulaşmıştır. Bu yazıda söz konusu tehditleri farklı açılardan yerimiz elverdiğince sizlere aktarmaya çalışacağım.

Hayatımıza yön veren ve işlerimizi kolaylaştıran birçok cihaz bugün aynı zamanda üretim türünü, miktarını ve nihai kullanıcı profilini belirlemede kullanılmaktadır. Örneğin belli bir merkezde toplanan kredi kartı harcama istatistikleri ile firmalar, ürettikleri ürünler, bunların hangi boyutta tercih edildiği ve bölgesel satış istatistikleri ile gelir gruplarına ve yaşlara göre dağılımı gibi son derece değerli bilgiler elde edilmekte ve bu bilgileri üretim stratejilerinin vazgeçilmez girdisi olarak kullanmaktadır.

Cep telefonlarının geldiği nokta ise daha ürkütücü. Dijital iz bırakmaktan ve konuşmaların kolayca kaydedilmesinden tutun, neredeyse kullanıcının tüm özelliklerini ve özelini deşifre edebilecek her türlü bilgiyi bu yolla takip etmek mümkün (işin yasal tarafını bir an için ihmal etmek koşuluyla).

Hepinizin aşına olduğu basit bir örnek verelim. Google ile yaptığımız aramalar bile hakkınızda bir çok bilgiye ulaşılmasına imkân veriyor. Arama esnasında Google sizi hemen yerel google hapsine alıyor ve aradığımız bilgiler size nasıl ulaştığını anlayamayacağımız bir algoritma ile ekranınıza geliyor. Yani size ne veriliyorsa onunla yetiniyorsunuz! Günlük hayatımızın vazgeçilmezi Google ile yakın çağ ikiye bölünmüş durumda, G.Ö. ve G.S., yani Google öncesi ve sonrası. Konumuza dönelim. Şirketlerin durumuna gelince işin önemi ve ciddiyeti artıyor. Basitten başlayalım. Bilgisayar sisteminizin çökmesi işinizi ne kadar etkiler? Bu konuda hiç analiz ya da stres testi yaptınız mı? Bir an için şirket e-posta sisteminizdeki tüm bilgilerin silindiğini düşünün. Kendinizi nasıl hissedersiniz? Gelelim AR-GE ağırlıklı çalışan şirketlere. Milyonlarca hatta milyarlarca dolar harcayarak gerçekleştirdiğiniz buluşları, yenilikleri bir TIK ile kendi bilgisayarına indiren birisinin sizden önce bu işe girişmesi sizi ve işinizi nasıl etkiler?

Gelelim ülke savunmasına. Bir anda savaş uçaklarımız kalmamaz, radarlarımız çalışmaz

duruma gelir, tüm bilgisayar sistemleri çökerse ve ülke içi her türlü dijital, elektronik iletişiminiz felç olursa, hatta elektrik dahi tamamen devre dışı kalırsa B, C, D planlarımız var mıdır? Paniği nasıl önler, kitlelere nasıl ulaştırır ve onları nasıl kontrol edersiniz?

Gelelim devlet yönetimine, gizli belgelere, diplomatik yazışmalara ve gizli anlaşmalara. Çok yakın geçmişte bir Wikileaks fırtınası yaşandı. Olay bir anda unutuldu. Yani şimdi size bu işler kapandı mı? Bu işi yapanlar bıraktı mı? Bir RedHack olayı ile ortaya çıkanlar yakın gelecekte daha büyük skandalların ortaya çıkmasının bir öncüsü olabilir mi? Peki, banka hesaplarımız ve kredi kartlarımız ne kadar güvende?

Değerli okurlar, hedef bilgiler arasında artık PC'lerdeki dosyalar da yer alıyor. Artık txt, csv, eml, doc, vsd, sxw, odt, docx, rtf, pdf, mdb, xls, wab, rst, xps, iau, cif, key, crt, cer, hse, pgp, gpg, xia, xiu, xis, xio, xig, acidcsa, acidsca, acidddsk, acidpvr, acidppr ve acidssa uzantılı dosyalar da belli çevrelerin hedefi arasında yer almakta.

Bir soru daha soralım: Uydu mu? Kripto mu? Açalım soruyu. Uzaya uydu göndermek mi daha ekonomik, yoksa uzaydaki uydunun dünyaya gönderdiği bilgilerin şifresini çözerek bu bilgilere neredeyse beşe konmak mı?

Değerli okurlar casusluk işi süreklilik gerektiren bir iştir ve bu işin temel aktörü artık teknoloji olmuştur. Gelişen teknoloji ile birlikte casusluğun tespiti ve önlem alınması giderek güçleşmektedir.

Bugün casusluk hedeflerinin en başında diplomatik kurumlar ile devlet gelmektedir. Kaspersky Laboratuvarı tarafından yapılan bir araştırmada 39 ülkenin muhtelif kurumlarına karşı siber saldırı yapıldığı rapor edilmiştir. Kimliği tespit edilemeyen siber saldırganların son derece hassas bilgilere ulaştığı ve bu işi altı yıldan beri yaptıkları tespit edilmiştir. Saldırıya maruz kalan kurumlar başta elçilikler, kamu kurumları, ordu, nükleer tesisler, hava ve uzay araştırma enstitüleri, petrol ve gaz şirketleri olmak üzere yüksek profile sahip diğer kurumlar olarak açıklanmıştır.

Bu konuda FBI tarafından geliştirilen ve 1997-2005 yılları arasında kullanılan Carnivore sistemi bir nevi siber koku alma işlevi ile güvenlik çemberine eklenmiştir. 2005 yılında ise NarusInsight isimli yazılım Carnivore'nin yerini almıştır. Bugün elbette birçok karşı casusluk yazılımı mevcuttur. Ancak görünen o ki bu işin sonu yok! Bu konuda yazılmış son derece nitelikli raporlara internet üzerinden erişmek mümkün. Siber casusluk konusunda hangi ülkenin ya da kimleri öncülük ettiğini bilmek zor, tamamen teknoloji ve yazılım işi olan bu çabalar nitelikli insan kaynağı, para ve ileri teknoloji gerektirmektedir. Teknoloji yoluyla işlerimiz kolaylaşırken risklerin ciddi bir şekilde arttığını göz ardı etmemek gerekiyor.

Konunun önemini şöyle vurgulayalım ve bitirelim. Devlete ait gizli bilgilerin ele geçirilmesi yoluyla devletlere şantaj yapmak mümkündür. Hatta devleti yönetenler bile bu yolla kontrol edilip yönetilebilir. Mühür kimde ise Süleyman O'dur misali, teknoloji kimdeyse padişah odur. Hepinize görünür, görünmez siber kazalardan muaf günler diliyorum.